5. mart
Svjetski dan
energetske
efikasnosti

Zašto energetska efikasnost?

U okolnostima, kad se ubrzano smanjuju rezerve fosilnih goriva od kojih je čovječanstvo zavisilo poslednjih stotinjak godina, otvaraju se pitanja racionalne potrošnje energije, ali i traganje za novim energetskim izvorima. U međuvremenu, do pronalaženja konačnog rješenja energetskog problema, uočava se veliki potencijal u uštedi energije povećanjem energetske efikasnosti. U kombinaciji sa obnovljivim izvorima energije energetska efikasnost predstavlja jedan od mogućih odgovora na sve veće zagađenje proisteklo iz velikih energetskih proizvođača.

Mnogo malih ušteda koje možemo da učinimo svakodnevno stvoriće jednu VELIKU uštedu.

Voda ne mora stalno da teče dok perete sudove ili se tuširate.

Popravite slavine, da voda ne curi uzalud.

Isključite sijalice i električne uređaje po izlasku iz kuće.

Redovno otapajte frižider, kako bi trošio manje struje.

Napunite mašinu za veš i koristite niže temperature za pranje.

Koristite štedljive sijalice.

Pravite manje otpada, koristite cegere umesto plastičnih kesa.

Popravite sve uređaje koji se mogu popraviti i iskoristiti.

Manje koristite automobil, češće vozite bicikl ili pješačite!

Šta je energetska efikasnost?

Energetska efikasnost je suma isplaniranih i provedenih mjera čiji je cilj korišćenje minimalno moguće količine energije, tako da nivo kvaliteta života i stopa proizvodnje ostanu očuvane. Energetska efikasnost se ne može posmatrati kao štednja energije, jer štednja uvijek podrazumijeva određena odricanja, dok efikasna upotreba energije nikada ne narušava uslove rada i života. Poboljšana efikasnost upotrebe energije rezultira njenom smanjenom potrošnjom za istu količinu proizvoda ili usluge, što na kraju donosi i proporcionalne materijalne uštede. Bez energije nema života! Energija je sposobnost obavljanja djelatnosti; energija je kretanje, toplota, život. Energija je pokretač cijelog svijeta, pa tako i našeg života. Sve što radimo povezano je sa energijom u jednom ili drugom obliku.

Održivi energetski sistem

Održivi energetski sistem je energetski efikasan način proizvodnje i korišenja energije, koji za cilj ima što manje štetnog uticaja na okolinu. Pod održivim razvojem se podrazumijeva takav koncept privredne djelatnosti koji se zasniva na zadovoljenju potreba društva bez ugrožavanja mogućnosti da i buduće generacije ostvare svoje potrebe.

Prednosti energetske efikasnosti

- Finansijska ušteda kroz smanjene izdatke za grijanje, hlađenje i električnu energiju.
- Ugodnije i kvalitetnije stanovanje, te duži životni vijek zgrade.
- Doprinos zaštiti okoline i smanjenju emisija štetnih gasova u okolini, kao i globalnim klimatskim promjenama.

Savjeti za povećanje energetske efikasnosti u domaćinstvu

Svjetski dan energetske efikasnosti

PRIPREMA TOPLE VODE

• Ukoliko je bojler većeg kapaciteta termostat podesite na temperaturu između 50ºC i 60ºC (nikad na maksimum). Bojler se ne mora isključivati, osim ukoliko ne planirate duže odsustvo. Za bojlere manjeg kapaciteta preporučuje se korišćenja samo po potrebi! Skinite kamenac sa grijača bojlera svakih 18 mjeseci!

RASVJETA

• Isključite svu nepotrebnu rasvjetu! Potrebno je samo da vodite računa da sijalice ne rade kada to nije potrebno.
• Zamijenite obične sijalice kvalitetnim štednim, kako bi višestruko smanjili potrošnju rasvjete. - Dimenzionisanje sijalica prema potrebi prostorije takođe može značajno uticati na smanjenje potrošnje!
• Bolje iskorišćenje prirodnog svijetla donosi vam dvostruku dobit. Bez obzira koje vještačko osvjetljenje koristite, prirodno osvjetljenje je najzdravije za naše oči, a u isto vrijeme većom upotrebom prirodnog svijetla smanjujemo potrošnju električnu energiju.

UREĐAJI I APARATI U DOMAĆINSTVU

• Birajte energetski efikasne uređaje i aparate, većeg energetskog razreda “B, “A”, “A“ i sl.!
• Kuvajući jela u posudama sa poklopcem možete uštedjeti i do 20% energije! Koristite ringlu istog ili manjeg prečnika od prečnika posude za kuvanje, a na plinskom šporetu vodite računa da plamen ne kruži oko posude!
• Isključite ploču na šporetu par minuta prije nego što mislite da je jelo gotovo, jer će ploča zadržati visoku temperaturu, a kuvanje hrane će se nastaviti!
• Koristeći ekspres lonac skraćujete vrijeme kuvanja i štedite energiju!
• Mikrotalasne rerne su energetski efikasnije od običnih, jer štede energiju zbog kraćeg vremena pripreme hrane! Kod pripreme hrane pečenjem su posebno efikasne rerne s ventilatorom!
• Čistite frižider i zamrzivač od leda i ako je potrebno promijenite gumu na vratima! Pri kupovini frižidera i zamrzivača prednost dajte onim uređajima koji imaju opciju automatskog odleđivanja! Termostat postavite na srednju poziciju. Nemojte stavljati topla jela u frižider ili zamrzivač.
• Koristite mašinu za pranje posuđa samo kada je puna! Mašina troši manje energije od ručnog pranja toplom vodom iz bojlera, ali troši više na sušenje nego na pranje posuđa.
• Pokušajte prati standardnu količinu veša za određeni tip bubnja (5-6 kg), jer se u slučaju preopterećenog bubnja rublje neće kvalitetno oprati, dok će se u slučaju nedovoljno opterećenog bubnja nepotrebno trošiti energija! Koristite kratke programe za pranje, niže temperature koristeći odgovarajući deterdžent.
• Peglajte na odgovarajućoj temperaturi koristeći paru! Prije peglanja sortirajte rublje zavisno od preporučene temperature označene na rublju.
• Uvijek isključiti sve nepotrebne elektronske aparate, čak i kad su u stanju pripravnosti (“Stand by” način rada), čime ćete za nekoliko procenata smanjiti njihovu energetsku potrošnju. Uvijek isključite kompjuter kad ga ne koristite. Ukoliko ipak morate ostaviti računar uključen dok ne radite, isključite monitor.

GRIJANJE I HLAĐENJE PROSTORIJA

• Ne zagrijavati prostorije gdje se boravi iznad 20ºC! Nije racionalno podešavanje termostata na veće vrijednosti jer se na taj način prostorija neće brže zagrijati, a potrošiće se znatno više energije.
• Pravilno postavite termostate! Termostati ne smiju biti postavljeni u blizini izvora toplote kao što su peći, radijatori, šporeti i sl., ali ni pokraj prozora ili vrata, jer će to onemogućiti njihovo ispravno djelovanje!
• Kada ste tokom dana izvan kuće ili za vrijeme noćnog odmora, podesite termostat na nižu vrijednost temperature za nekoliko stepeni u odnosu na optimalnu.
• Ako kupujete novi klima uređaj kupite onaj većeg energetskog razreda "B", "A", "A" i sl. Zatražite pomoć od stručne osobe, kako bi kapacitet klima uređaja odgovarao potrebama vašeg objekta. Održavajte vaš klima uređaj, mijenjajte filtere i čistite unutrašnje i spoljne jedinice. Spoljnu jedinicu montirajte na mjestu prema preporuci proizvođača kako bi efikasnost i trajnost uređaja bila veća. Takođe je potrebno detaljno proučiti uputstvo o korišćenju uređaja.
• Najefikasniji uređaji koji se danas mogu naći na tržištu su klima uređaji s inverterom, a postižu uštede od 20 do 40% u odnosu na klasične uređaje.
• Prije početka sezone grijanja potrebno je pripremiti sisteme i uređaje za grijanje kako bi radili što efikasnije! Kod sistema centralnog grijanja kotao treba očistiti od svih nečistoća (po potrebi od kamenca sa vodene strane i naslaga čađi sa dimne strane). Takođe po potrebi, izvršiti dopunu sistema sa vodom, odstraniti vazduh iz instalacija i podesiti gorionik radi obezbjeđenja kvalitetnijeg sagorijevanja.
• Radijatori moraju imati mogućnost slobodne predaje energije okolnom prostoru. Zbog toga ni u kom slučaju ne bi smjeli biti zaklonjeni namještajem ili drugim predmetima. Po mogućnosti treba ih postavljati ispod prozora. Ugradnjom termostatskih radijatorskih ventila moguća je znatna ušteda energije
• Spustite roletne ili navucite zavjese kako bi ste smanjili odvođenje toplote noću, a otvorite ih da povećate prijem sunčeve toplote danju! Suprotno važi za sezonu hlađenja.
• Temperaturu na termostatu uređaja za hlađenje podesite na 25-26ºC! Za svaki stepen niže podešene temperature na termostatu u ljetnjem periodu troši se više od 3-5% energije! Ovo je izuzetno važno jer se pri ekstremno visokim spoljnim temperaturama ljeti može dogoditi da sistem hlađenja bude neefikasan, posebno ako je termostat podešen na nižu temperaturu.
• Ne hladite prostorije u kojima ne boravite. Treba imati u vidu da u periodu hlađenja razlika između spoljašnje i unutrašnje temperature zbog zdravstvenih razloga ne bi trebala biti veća od 7ºC.
• Najjeftiniji oblik hlađenja kuće je prirodnim putem, tj. cirkulacijom vazduha iz hladnijih prostora prema toplijim. Prirodna ventilacija kroz otvorene prozore i balkonska vrata je najintenzivniji način prirodne ventilacije!
• Kratko provjetravanje potpunim otvaranjem prozorskog krila i balkonskih vrata, posebno sa aspekta očuvanja zdravlja i uštede toplotne energije za grijanje, bolje je od trajnog provjetravanja kroz poluotvorena vrata ili kroz poluotvorena prozorska krila!

Benefiti koje obezbjeđuje Lokalna samouprava, prilikom izgradnje energetski efikasnih objekata:

- Oslobađanje jednog dijela komunalija
- Uspostavljanje povoljne kreditne politike sa bankama
- Kontinuirana podrška tima ze energetsku efikasnost Opštine Tivat

Opština Tivat
Trg Magnolija br.1
85320 Tivat
www.opstinativat.com
E mail: tivat@t-com.me